

Odkurzacz elektryczny Alfa A1

AUTOR / WYTWÓRCA

CZAS I MIEJSCE

Czas powstania:
1957

Miejsce powstania:
Rzeszów, Polska

DANE TECHNICZNE

Wymiary:
wys.: 200 mm, sze.: 170 mm, dł.: 500 mm

Materiał:

Technika:

PRAWA

Właściciel obiektu: Muzeum Inżynierii i Techniki. Wizerunki cyfrowe i metadane obiektu: domena publiczna. Opis kontekstowy: licencja CC BY-NC-SA 3.0 PL (Uznanie autorstwa - Użycie niekomercyjne - Na tych samych warunkach 3.0 Polska).

POZOSTAŁE INFORMACJE

MIM 1563/IX/71

SŁOWA KLUCZOWE

odkurzacz

OPIS

Odkurzacz jest jednym z najpraktyczniejszych wynalazków XX wieku. Służy do oczyszczania różnych powierzchni z kurzu i sypkich zanieczyszczeń. Prezentowany odkurzacz Alfa typ A1 to polski odkurzacz workowy zaprojektowany do użytku domowego. Został zaprojektowany w 1953 roku w Biurze Konstrukcyjno-Technologicznym Rzeszowskiej Fabryki Sprzętu Gospodarskiego przez zespół, w skład którego weszli: Leonard Krawczyński, Józef Kalembkiewicz, Kazimierz Sadłowski i Władysław Wołoszyn. Rzeszowska fabryka powstała w miejscu, działającego przed II wojną światową, rzeszowskiego oddziału Fabryki Obrabiarek H. Cegielskiego. W 1951 roku działała pod nazwą Rzeszowska Fabryka Rowerków i Wózków Dziecinnych Przedsiębiorstwo Państwowe w Rzeszowie. W 1953 roku zmieniono nazwę na Rzeszowską Fabrykę Sprzętu Gospodarskiego. W 1967 roku przedsiębiorstwo przemianowano na: Zelmer Rzeszowskie Zakłady Elektromechaniczne im. Augustyna Micała. W profilu produkcyjnym zakładów znalazły się odkurzacze elektryczne, froterki elektryczne, suszarki do włosów, hulajnogi oraz rowerki dziecięce. Pierwsze konstrukcje rodzimych odkurzaczy Alfa, Beta, Gama (z lat 1957-1960) powstawały w odbudowujących się po wojnie zakładach. Niski poziom technologiczny produkcji wpłynął na mało estetyczny wygląd, duży ciężar, niskie parametry techniczne oraz dużą głośność urządzeń. Prezentowany odkurzacz Alfa A1 z roku 1957 posiada stalowy korpus, do którego przymocowano tłoczone, stalowe pokrywy. Korpusy do odkurzaczy wykonywano z blach walcowanych na gorąco. Na powierzchni blach występowały często zgorzeliny i wżery, co wymagało trawienia i polerowania powierzchni przed nakładaniem dekoracyjnych powłok lakierniczych lub galwanicznych. W latach 1952-1960 w procesie produkcji wiele czynności wykonywano ręcznie. Arkusze blach, cięte na zadane formaty, zawijane były na zwijarce, a następnie łączone na zakładkę, czyli tak zwany felc. Potem w celu wyrównania powierzchni, klepano korpusy na szablonie gumowymi i drewnianymi młotkami w celu uzyskania cylindrycznego kształtu. Czynność tę wykonywali Tadeusz Rak i Stanisław Draus. Przednie i tylne pokrywy, formowane w procesie tłoczenia, polerowano, a następnie nakładano na nie powłokę galwaniczną. W przedniej pokrywie, po wykrojeniu otworu, montowano tulejkę stalową, stanowiącą wlot i wylot powietrza. Worki do odkurzaczy szyte były ręcznie przez Marię Koczur i Helenę Czubarę. Urządzenie wyposażono w agregat ssący produkowany w Niemczech (NRD) o mocy 400 W. We wczesnych egzemplarzach ssawki odlewano z aluminium, a szczotki wykonywano z naturalnego włosia. Wężę ssące zwijane były ze stalowych taśm, na które naciągano dętki pokrywane oplotem z bawełny. Odkurzacz wyposażono w, przymocowane do spodu urządzenia, metalowe prowadnice, ułatwiające przesuwanie. Do górnej części odkurzacza przymocowano skórzaną rączkę. Bibliografia: Zelmer 35 lat – 1951-1986, Rzeszów 1986.